

Escolma poética / Primavera 1.989
IX Festival da Poesía / Salvaterra de Minho

Formas de citación recomendadas

1 | Por referencia a esta publicación electrónica*

Escolma poética / Primavera 1.989. IX Festival da Poesia / Salvaterra de Minho (2011 [1989]). Salvaterra de Minho: Sociedade Cultural e Desportiva do Condado. Reedición en *poesiagalega.org*. *Arquivo de poéticas contemporáneas na cultura*.

<<http://www.poesiagalega.org/arquivo/ficha/f/1328>>.

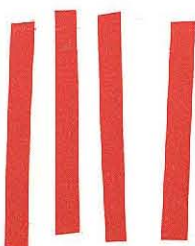
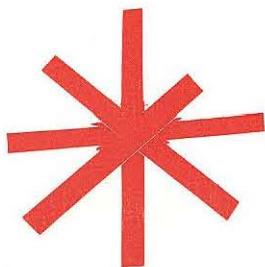
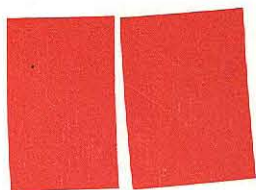
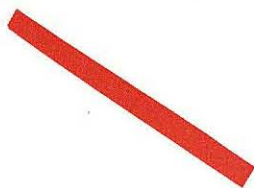
2 | Por referencia á publicación orixinal

Escolma poética / Primavera 1.989. IX Festival da Poesia / Salvaterra de Minho (1989). Salvaterra de Minho: Sociedade Cultural e Desportiva do Condado.

* Edición dispoñíbel desde o 8 de novembro de 2011 a partir dalgunha das tres vías seguintes: 1) arquivo facilitado polo autor/a ou editor/a, 2) documento existente en repositorios institucionais de acceso público, 3) copia dixitalizada polo equipo de *poesiagalega.org* coas autorizacións pertinentes cando así o demanda a lexislación sobre dereitos de autor. En relación coa primeira alternativa, podería haber diferenzas, xurdidas xa durante o proceso de edición orixinal, entre este texto en pdf e o realmente publicado no seu día. O GAAP e o equipo do proxecto agradecen a colaboración de autores e editores.

Escolma Poética / Primavera 1.989

IX Festival da Poesía / Salvaterra de Miño

Escolma Poética / Primavera 1.989

IX Festival da Poesía / Salvaterra de Miño

Traducción: Ant3nio Mascato e Guillermo Fern3ndez
Coordenaci3n editorial: X.A. Su3rez
Edita: Sociedade Cultural e Desportiva Condado
Deseo: Pepe Carreiro
Impresi3n: Grafismar, S.L.

Printed in Galiza

Colaboran:
Xunta de Galicia (Direcci3n Xeral de Cultura)
Deputaci3n Provincial de Pontevedra
Concello de Salvaterra

Indice

Limiar/9

Galiza/11

Bernardino Graña/11
Xavier Rodríguez Baixeras/13
Margarita Ledo Andión/14
María Díaz Vidal/15
X.L. Méndez Ferrín/16
Antón R. Reixa/17
Xulio López Valcarce/18
Xavier Seoane/19
Marta da Costa/20
María do Carme Kruckenberg/21
Anxeles Penas/22
Manuel María/23
María Xose Queizán/24
Rita Mas Ybañez/25
Xose María Alvarez Cáccamo/26
Manuel Rivas/27

Portugal/29

Saudação
Antonio Rebordao Navarro/31
Egito Gonçalves/32
David Rodriguez/33
Isabel Aragao/34
Jose Viale Moutinho/35
Mauricio De Sousa/36

Euskadi/37

Breves consideracións a última produción
literaria euskera/39
Amaia Lasa Alegria/43
Patrizio Urkizu Sarasua/45
Pato Aristi/47

Paisos Cataláns/49

A poesía nos Países Cataláns desde Galicia
Jaume Pomar/51
Josep Ballester/52

A Manolo Soto, no camiño.

Xa imos indo vellos, pois este ano é o noveno que nos xuntamos no Condado para dicir versos, falar cariñosamente mal dos ausentes anque só sexa porque nos furtaron a súa esperada presenza, comer empanada e beber viño (e ó mellor o Picho ten unhas botellas gardadas do mellor e podémosllas foder). A mágoa é que hogano o rubio estea na cadea; pero nós acordarémonos del, e saberemos que el se acorda de nós.

Tamén somos ben tolos, xuntámonos ano tras ano en informal congreso de palabras que leva o vento. E máis tolos aínda cós que imos dicir poemas son aqueles, moitos máis en número, que van para escoitalos. Eu teño que facer un chamamento á sensatez, aínda que sexa tirar pedras contra o meu tellado de vidro. Cidadáns, non vaiades ó " Festival de Poesía do Condado, nin a ningún festival de poesía máis que haxa no mundo, se o hai. Quedade na casa e mirade, digo visionade a televisión: ofrece modelos de vida moito máis concordes cos tempos. Se queredes saír, podedes ir de boutiques e mercar moda galega: farda moito. Podedes tamén ler nova literatura americana: fai moi culto. E non bebedes viño, tomade auga sen gas ou coca-cola ligh: non engordan.

Un supoñer, vós ides ó Condado e escoitades ó Méndez Ferrín que inventa outra fantasía nacionalista: iso xa non se leva. Sobe ó palco o Viale Moutinho, e resulta que dades oídos a un portugués que non é iberista: fai moi pouco europeo-occidental. Vai o Rodríguez Baixeras e lárgavos un soneto coma un diamante: (a quen se lle ocorre facer hoxe esas conachadas? Entre as barbas brancas do Manuel María soa unha voz antiga da terra: (e a quen lle importan esas antiguallas? E etcétera etcétera: (que cantan os poetas galegos de agora? Nada que poida interesar a un cidadán normal, a un home de proveito empeñado en alcanza-lo ideal marcado pola nova aristocracia socialdemócrata, mentalizado no alto labor de crear riqueza a mercar un beemeuve.

Deixade que os poetas se extingan pouco a pouco. Non, non é preciso cumpri-la b árbara consigna do Pexegueiro (¿u-lo Pexegueiro?) que propoñía matar os poetas e celebrarlles pompas. Non é preciso ser tan selvaxes e terciromundistas: abonda cun mesurado desdén, un desprezo de buen tono, un esquecemento suave e fresco coma unha chaqueta de liño cun petroglifo no collar. Pechade as vosas orellas, coma os mariñeiros de Ulises, ás sereas da palabra demasiado tensa dos versos, ás sereas da independencia que se esconden nas illas do socialismo do mar que era de nós alá na prehistoria, alá cando Galicia non estaba aínda en marcha, alá cando os cativos soñaban con ser médicos ou camioneiros ou aviadores e non con emular a Mario Conde ou a Adolfo Domínguez ou a Isabel Preisler. Se me facedes caso, o Noveno Festival de Poesía do Condado será tamén o derradeiro.

Darío Xohán Cabana

BERNARDINO GRAÑA

En Cangas do Morrazo, por detrás do comercio Gandón, hai unha pequena rúa a de Alfredo Saralegui, que forma como un balcón para ver o mar de Vigo. Alí, mirando para o mar, hai dous bares moi coñecidos: o Celta e o Macillos. Entre eles dous, nunha casinha branquiña -que aínda non tiraron abaixo-, aí mesmo, entre son de tabernas e de ventos de mares, nacíu eu hai xa máis de medio século... Pero sabede que aínda me sinto moi neno.

Cando eu era moi pequeniño, meu pai, que se chamaba Bernardino tamén, foi destinado como mestre (ou escolante ou profesor) á vila de Ribadavia, na provincia de Ourense, a carón dos ríos Avia e Miño. Eu, a verdade, do día do meu nacer e do día da miña primeira viaxe no tren a Ribadavia non recordo nada de nada. O que sei é que me gusta durmir nos barcos e nos trens, e debe de ser porque me acostumaron desde pequerrecho. Como sabedes, entre Cangas e Vigo circulan barcos que levan pasaxeiros. E eu fun un dos pasaxeiros xa antes de aprender a andar. O que si recordo é que en Ribadavia, desde moi pequeniño, acostumeime ó ritmo dos trens. Os trens pasaban a rente da nosa casa e eu non espertaba, seguía soñando. E se espertaba, gustábame sentilos pasar, tron-tron, tron-tron, tron-tron. E púñame a soñar que eu viaxaba neles por moitos países sorprendentes.

Na mesma Ribadavia deixamos aquela casa, porque meus pais tiñan medo de que me pillara un daqueles trens. Tanto me achegaba a eles. E fomos para outra máis no centro, fronte á Fonte de Prata. E alí, polas noites, o que sentía xa non eran os trens, senón outra cousa igualmente agradable: o xorrar continuo e abundante da auga. Nas tardes de verán, cando eu facía unha soneca despois do xantar, podía adurmentar ó compás das falas e contos e discusións das mulleres, outra cousa agradable para min. Pero no verán tamén era moi frecuente que me levaran a Cangas do Morrazo. Iso podo recordalo aínda mellor que nada: aquelas viaxes coa miña irmá pequeniña e cos meus pais no tren: tron-tron, tron-tron, tron-tron, entre Galiza e Portugal, e en chegando a Redondela de Galicia, no comenzo da Ría de Vigo, oía a un mozo polo andén: "¡Pastillas de café y leeee", e meus pais compraban aquelas pastillas ou caramelos para a miña irmá e para min, e, mirando despois para a dereita, descubríamos o mar, e había mulleres que falaban moito, pero xa non coma as da Fonte da Prata, senón como a xorrar elas mesmas, polas súas bocas, moito son de auga, moito ssssss-sssss, coas falas cantarinas da xente de beiramar, e eu volvía adurmentarme co caramelo atravesado na boca a zugar doces soños. Emocionaba despois moitísimo cruza-la ría no "vapor" e ver o mar tan amplo, tan limpo, tan cheiroso a sal, con tantos barcos grandes, medianos, pequenos, con tantas gaivotas brancas e chirleantes. A poucos quilómetros de Cangas, en Darbo, a miña aboa e a miña madriña parecían reventar de alegría ó vernos, e dábannos cousas para comer e beber e pola noite moitos contos que contaban, e eu voltaba a adurmiñarme docemente soñando.

Na mesma rúa á que daba a galería encristalada daquela casa do centro de Ribadavia, había outra na que se sentía tódalas tardes a banda de Música "A lira" ensaiando os seus concertos, que tamén me agradaban.

Así que entre os ritmos dos trens, tron-tron, tron-tron, o da Fonte da Prata coa súa auga, coas súas mulleres, cos seus contos, e tamén co ritmo dos ensinamentos do meu pai (daquela aprendiamos todo cantando), axiña me fixen moi gustante de músicas, de cancións, de poesías, de contos... Axiña me púxen a imitar toda aquela riqueza de sons e ritmos e a imitar o meu pai, que gustaba de cantar e ler e escribir tardes enteiras... Púxenme eu a inventar as miñas propias cancións, as miñas propias poesías e os meus propios contos...

Meu pai tiña abundancia de libros e lía moito, e eu púxenme a imitalo e lin e lin, e tiveron que me levar ó oculista, e poñerme gafas, e rompín moitas gafas, porque tamén xogaba ó fútbol e facía as miñas trasnadas... Agora non fago esas trasnadas, pero a verdade é que procuro seguir sendo un neno: é dicir, sigo soñando, sigo lendo, sigo escoitando contos da xente, sigo viaxando e ilusionándome todo o que podo, sigo parecendo un total despistado.

Fun en barco á Gran Bretaña, e en Londres metínme nun tren ata Escocia. Fun varias veces a Brasil... Andei por Grecia, Italia, Marrocos, Portugal, etc. En fin, que aínda non podo vivir do conto, como me gustaría, pero xa entrei e saín e volvíu, como o paxaro Pin-Pir libre e feliz.

Cangas do Morrazo, 14 de Febreiro (día dos namorados), 1979

LAVATIVA (digo: ROGATIVA) DA CHUVIA

Que chova, que chova.
A chuvia todo anova.
Queremos un diluvión
de pementos por Padrón.
Queremos unha enxurrada
de cabalos pola Estrada.
Queremos unha troneira
contra o cemento en Ribeira,
no novo rico orgulloso,
vello burro hoxe mafioso.
Que veñan as coriscadas
e leven as alcaldadas,
e peten polos tellados
de tantos aproveitados,
e perdan sono e sombreiros
os ricachóns usureiros,
e que lles brote unha praga
ós troncos duros de fraga,
e se lle anegue o garaxe
ós de cabeza de laxe,
e se lle cale o motor
ó señor gobernador,
e se lle afogue o curral
ó listo do concellal
e ó banqueiro e conselleiro
que pensa só no diñeiro,
e se lles rompa o chalet
a cantos visten chaquet,
e revente gran pedrisco
na Facenda, contra o Fisco,
e escachicen as vidreiras
das celulosas peideiras,
e, bufando, os furacáns
nos libren dos alemáns,
e apaguen os tristes fumes
de incendios e de lixumes.
De Leste, Oeste, Sur, Norte
chuvia e trens para Monforte.

Que chova, que chova,
que a xente faise loba.

Presentan lindas faces,
mais son lobos voraces.

Bernardino Graña

XAVIER RODRIGUEZ BAIXERAS

Nac. Tarragona, 1945.

Prof. Profesor Ensino Medio. Instituto "Castelao" -Calvario (Vigo).

Obra poética

"La Ciudad sumergida". Col Alamo. Salamanca, 1971

"Fentos no Mar". Ed. do Castro, 1981

"Lembranza do areal". Col. Pero Meogo. Caixa Aforros Ourense, Vigo, 1985

"Os Celestes faiados"

"A Gándara da noite", ámbolos dous incluídos en "Anos de Viaxe" (Poesía 1981-1987. Ed. Xerais de Galicia, 1987.

Tracucción

Ao galego:

Pere Calders, "Crónicas da verdade oculta". Ed. Xerais, 1985
Sebastià Sorribas, "O Zqo do Pitus", Ed. Xerais, 1988.

Cesare Pavese, "O Demo nos outeiros", Ed. Xerais (no prelo).

Ao castelán:

X.L. Méndez Ferrin, "Bretaña, Esmeraldina", Ed. Xerais. J. Viale Moutinho, "En el pais de las lágrimas", Ed. Xerais. 1988
Nélida Piñón, "La Fuerza del destino". Ed. Xerais (no prelo)

X.L. Méndez Ferrin, "Arnoia, Arnoia". Ed. Anaya (no prelo).

Ao Catalán:

X.L. Méndez Ferrin, "Bretanya, Esmeraldina" Ed. Laia, 1988

A SECA

Xa chega a longa seca. Cómo crece
desde o monte das Mámoas, o seu centro.
E nun breve tropel, de longa escaldadura,
o po dissolve greas, vacas bravas,
sixilosos rebaños. Unha gándara
onde renxen espiños, unhas sombras
esgazadas.

E qué fadiga ver-te
sempre alí, namorada dos apeiros,
levada da cabeza polo sul,
escapando das chamas.

Mas tamén
afastada e soturna, sempre igual
a ti mesma, cercada de troviscos.
No corazón da seca vive a fábula
dos bosques mergullados e dos peixes;
o corazón das mámoas expande a longa seca.

A NOSA LUZ

Esta é unha luz alvar e pon arregalados
os ollos dos que espreitan as fachadas macias,
os balcons a onde saen misántropos, espías,
que baixan silenciosos dos celestes faiados.

Deu a cor do balor aos muros traspasados,
tal vez mesmo o seu cheiro a densas galerías,
ten escamas de hortensia para engomar fasquias,
saraivas augacentas para encerar tellados.

E o berro estremecendo nas cortes ao meniño
antergo, transido pola froita que apodrece
no chao dunha capela, no nicho dun pombal.

En mar desaxeitado fabrica un torpe niño
ás gaivotas obesas e trai do temporal
mais luz, a que no fondo dos charcos adormece.

Xavier R. Baixeras

MARGARITA LEDO ANDION

Nacín en febreiro, entre o cinco e o seis.

Por calendario tócame rematar o ano chinés do tigre, ese animal bonito sobre inxenuo que acabará connigo.

Enceto a conta, ás veces, polo ano do gato. Pero non o consigo.

E só perfeccionei, canda eles, desaparecer por entre as sete vidas e nunha que outra liña de fogo ao rás que me alonxa, meu xeneral Líster, cincocentos metros de Galicia. E cecais, para sempre, resinta eu tanto como resista.

LISBOA, ANIMAL TRISTE

Primeiro prohibíronseche cravos vermelhos nos
xardíns do

parque,
animal triste,

porque o patrón non gosta.

E agora que o Chiado é unha cantiga de Vitorino

Salomé

e o Terreiro do Paço sol artificial

en Conversa Acabada

desachegas a testa,

animal triste,

o bico alóngase

e cómese

e chóese

e arrodeas o cuarto con pisadas moles, sen parar
ata que doen sen parar.

Pingadelo cuberto de resinas.

Voce ás voltiñas pola beira baixa.

Cuspetime zampo que sobas na lapa polo camiño
para a rua do ouro.

Lisboa.

Animal raro e doce coma tristura do noso Magic
Circus.

Lisboa.

Fins de agosto.

Margarita Ledo Andión

MARIA DIAZ VIDAL

Naceu en Betanzos (A Coruña), cidade que abandona pronto xa que os seus pais se trasladan a Buenos Aires, a quinta provincia galega por aquel entón. A vivencia do desterro, deisarlle unha marca indeleble que non se esvaece nin sequera co regreso á Patria.

Estudou canto se lle puxo diante: danzas, pintura, arte dramático, contabilidade, idiomas, estética facial... Licenciouse en Filoloxía Románica pola Universidade de SANTIAGO DE COMPOSTELA.

Nunca puido aprender a vivir.

Na actualidade é profesora de Literatura dun Instituto de Bachelato da Coruña.

Editou con Edicions Xerais de Galicia o poemario "O Vento" que acadara o primeiro premio da Casa de Galicia de LAS PALMAS. Inédito o libro de poemas "Caudal da Lúa".

En castelán editou con Molinos de Agua -MADRID- "Balada para el recuerdo".

Tamén en castelán coa Editorial Torreozas -MADRID- "Concierto de una viola". Sempre poesía.

Colabora asiduamente co dominical do xornal "Ideal Gallego" cunha crítica literaria de divulgación.

Participa con periodicidade nas revistas das Casas de Galicia de calquera país do mundo. Ela tamén coma eles é eterna emigrante.

VACUIDADES

Todo é inútil.

Non hai ceo na terra.

Este é un vello camiño magoadado
por un afán de percurar estrelas.

Somos só enferruxado elo
dunha cadea que se estende infinita
até o solpor da nada e da oquidade.
Eu vou prendida en tí, e tí nestoutro
e aquel no que avanta súa veira,
tentados polos cantos de sirena
dun soño que esmorece cara ó vento.

Tolemia e soidades.
Búsqueda oscura en universos brancos.
Non chamedes ós deuses que non oen,
vós e máis eu ficamos no abandono
ancestral, do tempo e da materia.
Feitos de terra e feitos de miseria
pocirenta e grávida, De ferro.

...e pensamos voar. ¡Voar sin azas!
Sentir fondo no peito amor e rosas.
¡E pensamos voar! ¡Ilusos todos!
Nosos pes son de lama e de cemento.

Non berredes xa máis... Ninguén escoita.

CAUDAL DA LÚA

E posible que a memoria
desdibuxe en noites pechas
os misterios que rodean ás estrelas.

Quizais sexan craras albas
as que deixen
nun sutil lumiar azul
coma pó de estelecente fermosura
envolvente, cegadora, a captación
dunha forza
allea a nós, inda que more
en nós mesmos.

Latexar co esencial coma inherente
ós desexos de xurdir da oquidade
dun vagar incesante na percura
dese supremo gozo:
sermos un coa Natura
un só, indivisible
e único latexo.
Sermos.

Todos insertos na pirámide
enerxética e pura
que introduce
un vértice fugaz até o infindo
até o amor dos homes
até Deus,
para apreixar afondado na mente
ese nítido e total
caudal da lúa.

Maria Diaz Vidal

X.L. MENDEZ FERRIN

Nacido en Ourense, o ano 1938, Xosé Luís Méndez Ferrín é a personalidade máis significativa, polifacética e controvertida do actual panorama literario galego.

Da súa estensa obra literaria, son de subliñar as seguintes:

Relatos cortos:

"Voce na néboa" (1.957), "Percival e outras historias" (1.958), "O crepúsculo e as formigas" (1.966), "Elipsis e outras sombras" (1.971), "Retorno a Tagen Ata" (1.971), "Crónica de nós" (1.980), "Amor de Artur" (1.982) e "Arnoia, Arnoia".

Novela longa:

"Arrabaldo do Norte" (1.964), "Antón e os inocentes" e "Bretaña, Esmeraldina".

Poesía:

"Con pólvora e magnolias" (1.976), "Sirventés pola destrución de Occitania" (1.975), "O fin dun canto" (1.982).

Publica no 1.966 un estudio do Cancioneiro de Pero Meogo, analizando esta importante figura da lírica medieval galega.

VICENTE LOPEZ

"In memoriam"

*"Quero lograr que brille de novo
a solemne palabra:*

-Partido"

V. Maiakovski

Mentras resoa aínda o golpe que che puxo
na banda de acolá desta cousa inútil que nos sega
o alento cada día
e soberbiamente morreches pleno da trurbamulta
de cornamusas iradas
e docemente barrocas,
eu estremezo, eu estremezo
porque a nosa pertinaz marcha cara un adiante
que se alonxa coa ironía incansábel do arco das vellas
está feita de violíns de terra e materiais
absolutos, macizos. Nostáxicos, amigo,
darei mentras me fique un resplandor na vista,
é nostáxico era o teu riso de fronda
nas pasaxes zucradas de todos nós polo vieiro de
tebras
e ledicia casual.
Agárdame paciente nas tuas cousas permanentes
pois devezos por unirme a esa célula fría
onde os mortos do noso Partido militan no sorriso.

(De "O fin de un canto").

ANTON R. REIXA

Naceu en Vigo. Foi cofundador do grupo de comunicación poética Rompente. Ten editados "Silabario da turbina", Rompente Edicións, Vigo, 1.978 (poesía en colaboración). "As ladillas do travesti", Rompente Edicións, Vigo, 1.980. "A dama que fala", Edicións Xerais, Vigo, 1.983. "Historia do Rock and roll", Ed. Universidade de Santiago, 1.985.

jaikus prosaicos (bis)

Un

os homes dun metro oitenta non choran
eu mido un metro setenta e nove

Outro.

"Os bares ocupan a cidade,
nosoutros ocupámo-los bares."

(dunha pintada)

A.R.Reixa

XULIO LOPEZ VALCARCEL

Nace en Lugo no ano 1953.

Sendo estudante en Compostela formou parte do Grupo Poético "Cravo fondo".

Foi Premio Nacional de poesía para menores de 25 anos en 1972, Premio "Guimarães", en Portugal, gañador do "Celso Emilio Ferreiro" do Concello de Santiago de Compostela en 1979 por "Víspera do día", co que tamén chegou a finalista do Premio da Crítica-Galicia...

Participou no libro colectivo Cravo fondo (Ed. Follas Novas, Santiago de Compostela, 1977) coa entrega "Cando as pombas morren a balazos", e nas dúas mostras antolóxicas "De amor e desamor" (Edicións do Castro, Sada-A Coruña, 1984) e De amor e desamor II (Edicións do Castro, Sada-A Coruña, 1985).

Individualmente ten publicados tres libros: "Víspera do día" (Ed. Follas Novas, Santiago de Compostela, 1979), Alba de auga sonámbula (Ediciones Celta, Lugo, 1983) e "Solaina da ausencia" (Algalia Edicións, A Coruña, 1986). "Presaxio de sombras". Barcelona, 1989.

DE NOVO MIRO A LUA SOBRE OS TELLADOS DE MARZO

A Elias X. Torres Feixóo

Recanto último, amenazado refúxio
onde me escondo
percibo pesado sonido de chuvia
contra plásticos.

Cuadrilátero de cemento
golpes de xenebra.

Roupas íntimas acceden ao mastro
dun barco que se sabe derrotado
entre a fatiga grisalla de a cotío.

Lua redonda, ollo iconoclasta,
miro-te de novo sobre os tellados de Marzo
-un auto crucifica en xoves santo
o silencio en algarada-

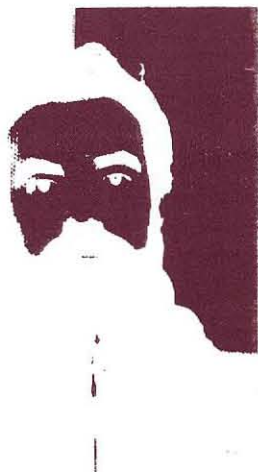
Alleas a min dormen as xentes
tan achegadas e lonxanas
amándose, quizais, en muxicas
de esperanza.

Só eu desperto, fareiro contra as sombras.

E a lua, fiel, sempre fiel
a mesma lua redonda e pálida
da infancia
-chímpo o toco do cigarro
alén da sétima planta cara a nada-
ilumina, insomne, estas palabras
tremerosas de tinta e de distancia,
a lua, denário homilde para proseguir o soño.

ACONTECE en luns
pola noiteña
tan pouca cousa, a tua persoa,
aleda-me ver-te
finxida
a ternura
ébria botella de naufraxios
o mar
que se desalma.
Unha risa excesiva,
por teléfono a luz, a voz
recoñecida,
un apartamento no Sul.
Difícil saída,
programadas formas
do fastio.
Mergulla-me os signos
da miña propia soidade.
Cara unha calma sen ecos.
Cara ao fondo da noite
mariña.

Xulio López Valcárcel

XAVIER SEOANE.

Naceu en A Coruña, no 1954. Desde 1975 ven desenrolando unha gran actividade nos terreos da creación literaria, da crítica de arte e na animación cultural.

En colaboración con Raúl Reguera publicou o libro "Poesía Experimental" (1978). O seu primeiro libro individual foi "A caluga do paxaro" (1979). Seguiron a este: "Os bosques encendidos" (1981), "Presencias", "A saudade do corredor de fondo" (1985), "Iniciación e regreso" (1985).

En colaboración con Manuel Rivas, publicou o cartafol de poemas "Anisia e outras sombras" (1981).

Colaborou nas antoloxías poéticas "De amor e desamor I" (1984) e "De amor e desamor II" (1985).

Escribiu un libro de reflexións e aforismos titulado "Arca cotidiana/Irispaxaros" (1984).

antes que a húmida terra se adentre no teu rosto
e o silencio comova a tua voz,
antes que o espazo entre no teu corpo
desvele a ausencia orvallo nos teus ollos
e a sonámbula terra que dorme te corroa,
leva-me a esa fronteira que non limita a morte
revela-me as rompentes onde desborda o cosmos
e outorga-me a fortuna e advenimento
dun viver xubiloso alén do sol

e ali onde as criaturas
proseguen en silencio a sua rota
haxa para os meus ollos un tinte de verdor
antes que a húmida terra se adentre no meu rosto
e o adeus definitivo me faga errante sombra

a cotovia canta no fondal mais arcano do bosque
as dedaleiras ferven nas encostas

a pomba silenciosa esplende á luz do sol
o esterco referve como raio recóndito

a ría adormece
nos extintos solpores
o sol é unha alianza vermella na extensión

a serea dun navio ecoa na vastidao sonámbula da hora
a árdora db luar escintila na noite

o mar é unha planície de ébano misterioso
que palpita na sombra

Xavier Seoane
(De "O Canto da Terra", Inédito.1983).

MARTA DA COSTA

Por se queredes saber algo de min...

Nacín en Vigo a poucos días de comezar o outono de 1966. Durante o ano 1987 participei nalgún recital (ás veces con poemas meus, as veces con poemas doutro autor) e tamén gañei o I Premio de Poesía "A Peneira".

O MAR E A AREA.

Que fas aí detida namorada anhelante,
camiñada no vento polos líquidos ollos,
o teu corpo delgado no cais dos sonhos agarda
as cerúleas dornas
que transportan argazo.
As dornas son de vento e cristalinas sulcan
os ronseis das toniñas nos vermellos seráns,
para beixar sen medo os teus ferventes beizos,
os teus beizos, enfebrecidos das horas.
Dime o segredo da esperanza
que eterniza o teu rostro,
ollando coma as dornas sulcan polo tempo,
o cerúleo tempo da búsqueda do argazo
sementador do teu ventre marelo e sen distancia.

Toma estas mans de area e derruba o meu vento
penetrante humidade que endurece o meu corpo.
Sei que agardas nas noites e me beixas seguro
ascendendo lixeiro o camiño de volta.
Toma o meu van marelo e posúe o meu vento
sen argazo e con pétalos de transparentes flores.
Hai estradas de sonhos para camiñarmos xuntos
cando es branco vento ou escuma.
Non agardes a noite que lixeira viaxa,
e posúe o meu vento que conquista as esferas
penetrante humidade que endurece o meu corpo
sei que agardas nas noites. . .

Marta da Costa

MARIA DO CARME KRUCKENBERG

Nacin en Vigo.

Xusto fronte esta maravillosa ría unha doce mañá de primavera. Aquí estudiei, e aquí vivin a meirande parte da miña existencia. Comencei a escribir aos 16 anos, e continuo a facer o mesmo. Debe ser porque non sei facer outra cousa, digo eu.

Caseime, tiven unha filla, prantei unha arbore e publiquei 16 libros.

Hai poucos días rematei outro que se chamará "Alegoría da soedade". Estes dous poemas son deste último traballo.

Viaxei por trinta e tres países de Europa, América e África do Norte. E os meus vicios permanentes son: andar, ver, coñecer e amar o que teño o meu arredor.

Xa sei que a vida ten poucas alegrías, pero a pesares da tristura do mundo, a min gústame vivir.

O demais de min, é cousa miña.

Quixera adoitar a estrutura do espacio
ao movemento acompasado do meu corpo,
o mesmo que os paxaros
xubilosos de inmensidade;
buscan e rachan a luz do vento
coma follas estremecidas.
¿por que non eu?
Navegando polo pozo da vida,
sen a nostalxia silenciosa
de voar escravizada polos recordos
que remataron sen privilexios
unha noite calquera no xardín.

Froito do compromiso compartido,
choran envoltos en cabelos
indecisos
os laios da vergoña,
alongados polas horas sen ritmo
dos corpos imposibles,
que se afogan sen cerimonia
rendidos en lonxanía estéril.

Habería que descorrer o tempo
musical da palabra,
como un cálido exercicio
de orballos recobrados
no término dos reductos máis queridos.

O sentido cromático da luz,
adiviña a incertidume da súplica
que perece desolada
na ribeira do desencanto.

M^a do Carme KRUCKENBERG

ANXELES PENAS

Nace en Teixeira (A Coruña). Fai estudos de Filosofía e Letras, Belas Artes (Escultura), Maxisterio e Música. Escribiu ensaios sobor da obra de Rafael Dieste, Celso Emilio Ferreiro, Castelao, Xohana Torres, Rosalía e outros. Fixo tamén un estudo da obra poética de Eugenio de Andrade. Conta con un premio de teatro e nove de poesía, entre os que destacan os seguintes: Festas Minervais Universitarias do ano 70, Festa da Cantiga da Coruña e III Xogos Frorais Populares da mesma cidade; 1º Premio Nacional Jorge Manrique polo seu libro "ya soy para tu muerte". Diu recitais de poesía na Caixa Galicia da Coruña, na librería Lume, no instituto de Cooperación Iberoamericana de Madrid, na Casa do Brasil de Madrid, no Centro Cultural "Conde Duque" e Centro Galego de Madrid, etc. Asimismo deu conferencias sobor da arte contemporánea, sobor da obra de Rosalía, etc. Con Mª José Goyanes montou o espectáculo: "Cen anos de poesía feminina galega", na Caixa Galicia da Coruña. Aparece nas seguintes antoloxías "Escolma da poesía galega" de Xosé Lois García; "Poetisas galegas do século XX" de Maximino Cacheiro Varela e "Queimar as meigas" de Elisa Vázquez de Gey. Ten publicados os seguintes libros: "Galicia, fondo val", "Con los pies en la frontera" e "Ya soy para tu muerte". Inéditos: "Galicia, meu senhor", "Os anales do vento", "O santuario intocable", "Rocambola náufraga", "Amor Deshabitado" e "A vara do zohorí". Ven colaborando, dende o seu comenzo, co Festival de Poesía do Condado.

POEMA DO LIBRO "AMOR DESHABITADO"

A noite agocha tigres que cravuñan as zoupas
polas cales dos muros e rabuñan esquinas,
dan poutadas no rostro do senlleiro e atesan
as raíces dos bosques,
poñen en pé de guerra as sombras solerminas
que nos hocos e fendas agardan achantadas

Antes a noite abría a frol azul, tombaban
os amantes brillando tal pérolas de estrelas,
a cantiga da selva arrolaba o su niño,
o veludo das follas a fronte acariñaba,
un gozo puro e limpo bruníalles os corpos
e deixábaos perfectos coma cantos rolados,
os xardís tremoaban de sentilos tan ledos
e todo o seu espacio era o reino de urano;
embebedante aroma de xasmín e datura
perfumaba o seu leito.
Surrían os planetas sobre o seu xogo neno.
Pois ninguén sarillaba.
Nin ninguén sarillaba.
Nin ninguén profanaba os sagros circuitos
(onde amor se acollía.

Polas outas oxivas de dourados castelos

saían arroubados os ecos das cantigas
do troveiro, enlevado de amor da sua dama.
A noite era un estanque de inocencia con lotos.
Vede agora eses fíos que apontoan as roitas,
os aramios de espiño que pechan os camiños,
a cega noite triste do cazador, ergueito
contra a propia ledicia;
vedes os dentes de fera que regañan esgazos,
a urizada canalla, as navallas de morte,
cadelas asesinas que ladran polo sangue,
milleiros de xendarmes agochados nas sombras,
as olladas obscenas que lixan os verxeles
que antano foran templos.
Vede o cárcere horrible construído dos homes.

Outras noites agardan outras labercas doce,
máis alá destas selvas;
non hai outras esperanza pare este ferro:
a agarda

das mornas anduriñas, de aleiros protectores,
de ruas encaladas que o senlleiro atravesa
sin que nada ameace o seu paso acougado.
Aínda teiman os corpos abrir goiosos ríos
no amarguexo da noite;
aínda trenzan liturxias de remoto recordo,
mais de noite despertan sin saber qué buscaron,
sepáranse feridos de valeiro ou devalan
entre os grises balados de cidades sin alma.

Anxeles Penas

MANUEL MARIA

Naceu no 1929, ten unha farturenta obra poética publicada da que mentamos: Poemas ao Outono, Poemas pra construír unha patria, O libro das Baladas, Catavento de neutrós domesticados, As ruas do vento ceibe, Os sonhos na gaiola, Poemas da labarada estremecida, Versos de lume e vagalume, A luz resucitada, Terra Cha, Oráculos para cabaliños do demo, As lúcidas luas do outono,...

El mismo, resume así a súa vivencia poética:

Nacín, hai varios anos, en Outeiro de Rei da Terra Chá. Levo máis de media vida vivendo, na compañía de Saleta, en Monforte, outa e fachendosa acrópolis, sobor do Val de Lemos. Cando non teño con quen falar escribo versos.

Teño a firmísima sospeita de que un día morrerei.

A terra faise en tí,
Saleta, sotileza,
chama apaixonada
e transparente,
levedade de neve,
torrente e forza
de seiva poderosa,
música de vento
entre abelairas,
raio máxico de lua,
murmurio de regueiro,
frol de cerdeira
ou pinga de orballo
emocionada, tremando
sobor do pálido rubor
da rosa namorada.

Cervo, frol dun sonho, tremor
emocionado da terra
cando se prepara alborozada
pra recibir á primaveira,
tépedo vento milagreiro
que cruza e ilumina
a floresta, lóstrego
que deixas nos nosos ollos
a sorpresa, a camelia gris,
pura e branca da nostalxa.
Cervo feito de luz, orballo,
claridade de alba, dourada
melancolía do outono, símbolo
do meu perfecto amor maduro
de anceios, de sonhos e de sedes:
gallopa novamente o meu
cansado corazón esgarecido
pra que poida sentir
unha vez máis, só unha vez,
á xuventude
florecedo de novo no meu sangue.

Manuel Maria

MARIA XOSE QUEIZAN

Profesora de Lingua e Literatura Galegas no INB. Coordinadora de FESTA DA PALABRA SILENCIADA.

OBRA:

Novelas:

A ORELLA NO BURACO. Ed. Galaxia 1965.

AMANTIA. Ed Xerais. 1984

O SEGREDO DA PEDRA FIGUEIRA. Tintimán. 1986

A SEMELLANZA. E. Sotelo Blanco. 1988

Ensaaios:

A MULLER EN GALICIA. E do Castro. 1977

A NOVA NARRATIVA OU A LOITA CONTRA O SENTIMENTALISMO. Grial núm. 61, 1979

RECUPEREMOS AS MANS. Ed. do Cerne. 1980

Teatro:

ANTIGONA, A FORZA DO SANGUE. Ed. Xerais 1989

Guión Cinematográfico: CON HOXE E CON MAÑA. (Premio Nós Cinematográfica, 1976

Guión de Video: PRISCILIANO.

A quen lle deste a voz
Galiza?

No crepúsculo navegamos
espellos de decadencia.
Saudade do que non foi
demorada nos pazos
onde moras.

Con que mapoulas te arrolan
Galiza?

Por mares de desencanto
alongamos brazos insonnes
rescatando algas de dignidade
do outro lado do horizonte
como vagalumes.

Galiza, escapa
mira esta fiestra que te abro
Luz!

Tristeza
garza real na pedra
frente un río metálico
inverno.

Beleza
emoción do breve
equilibrio da garza e do río
comigo.

Plenitude
suspendida nesa hora
son garza, son río
deusa.

Soedade
a garza erguera o voô
deixara un río sen luz
núa.

María Xosé Queizán
Xaneiro 1989

RITA MAS YBAÑEZ.

Naceu en Vigo no ano 1964.

Forma parte do grupo de poesía posromántica no café Enol. (Madrid) 1985. Recibe o premio Juan Gris de narrativa.

1986 Forma parte do grupo Acción Arte de Vigo.

1987 Participa no Patronato Nacional San Javier de Teatro en Murcia coa obra "El barquillero de Samoa".

E autora entre outras das seguintes obras en galego:

"Manifesto da Historia nevoenta" (poesía)

"Descántigas a Don Pedro de Gamarra" (Relatos)

Hai tempo que remataches as túas singularidades. Poideron ser "singularidades de uma rapariga loura", pero Ti non és un conto escollido de Eça de Queirós.

leín a tua fotografía de sorriso na praia:

Unha nena de cabelos dourados asemel-
lando ledicia que vivía baixo o ron-
sel dunha mosca.

pero Ti non és Analía* agardando príncipe, nin levas zapatíños de cristal para percorrer as rúas.

Compre sinalar a calidade da imaxen, pareces unha rapaciña, sen dúbida tiñas o vento a favor, o sol a favor, o mar a favor, Animus e Anima* a favor, mesmo parecías Astarté dourada, Danae dourada, Afrodita dourada, fermosa filla dourada dun Midas botando arrotos dourados.

Hai tempo que remataches as túas singularidades. Contáronme que andas fuxindo da chuva, que deixaches sen pagar o leite no supermercado. Dixéronme que fumas máis, que non escribes poemas de amor, cicáis unhas follas sen rematar falando dunha viaxe que escomenzaba en Toronto. Dixéronme que vendiches os contos antergos de Perrault, e que daquela, mercunos unha rapaza de cabelo dourado que aínda non sabía leer,

Unha nena de cabelos dourados asemellando ledicia que vivía baixo o ronsel dunha mosca.

**"O sorriso da princesa Analía" (conto Africano)*

Animus e anima. Femenino e masculino dunha muller, segun IUNG)

Rita Mas Ybañez. Vigo 1988.

XOSE MARIA ALVAREZ CACCAMO

Naceu en Vigo o 6 de xullo de 1950. E hoxe profesor de Literatura nun Instituto desta cidade. Colaborador frecuente en revistas e xornais con artigos sobre temas literarios e de artes plásticas, ten publicado as seguintes obras:

POESIA.

Laberinto el clavicordio, Vigo 1977.

Praia das furnas, Vigo 1983.

Arquitecturas de cinza, Vigo 1985.

Os documentos da sombra, Barcelona 1986.

Luminoso lugar de abatimento, Ferrol 1987.

Cimo das idades tristes, Barcelona 1988.

TEATRO.

Monstro do meu labirinto, Barcelona 1987.

Casa dormida, A Coruña 1988.

INVESTIGACION.

Galego Cero, Vigo 1979.

Celso Emilio Ferreiro: Longa noite de pedra, A Coruña 1985.

Xosé María Álvarez Blázquez: Poesía galega completa, Vigo 1987.

CELSE EMILIO

Tes as horas da atmosfera do abrente
ardendo-che no corpo e na memoria
que usas desde a noite en que fuxiras.
Es agora o de sempre. Camiñando
coas botas de pescar pola ribeira,
de madrugada alcanzas a casa provisoria
que no rio fixeron os fillos do sol.
No corazón da porta o teu chamado
levanta o pó de xoias dunha brisa
de birulicos, ánadas, pardelas. Cantas
para esquencer a raiva do teu tempo.
Estás cantando, Celso, hai unha casa
nas ribeiras da paz e ali che escoitan
historias decavalo pola gándara
e novas descubertas da profunda
fraga do sul, e saben crer-te
porque acendes os ollos asombrosos
e falas das cidades que albiscache
nun raro amor de patrias imposiveis.

Mira: o barco en que marchavas está quieto,
deteu o seu motor. Está ancorado
e nunca chegará a terra de exilio.
Nada se move dentro das adegas.
Só unha voz que é de ti sube do fondo
para ordenar que ceiven unha lancha
da banda de estribor. Alcanza a praia

unha onda que anuncia sete ondas.
Ti estás aquí, nas lindes desta parte,
e ris cando adiviñas que quen chega
dos curutos do mar trae o teu nome.

Xosé María Álvarez Cáccamo

MANUEL RIVAS

(A Coruña, 1957) compaxina desde ben novo a creación literaria e a súa actividade profesional como periodista, tanto nos medios escritos como na televisión.

No ámbito poético ten publicado tres obras: "Libro do entroido" (Edicións do Rueiro, 1981), "Balada nas praias do Oeste" (Colección Leliadoura, Editorial Sotelo Branco, 1985) e "Mohicania" (Edicións do Rueiro, 1987).

Ten tamén publicado unha narración xuvenil, co título "Todo ben" (Colección Xabarín de Edicións Xerais) e proximamente aparecerá, tamén en Ed. Xerais, o libro de relatos "Un millón de vacas".

O EMBARGO

Saiu da cidade moi cedo,
a esa hora en que regan os xardíns
e as rúas arrecenden fugazmente a pan, leite e peixe.
Pasou veloz polo mapa ata deixarse ir por unha pista forestal.
O sol estaba tan baixo que fervía nas mans.
O desvío foi dar a unha corredoira máis estreita e o home
botou a andar.
O camiño fíxose agora fondo e sombrío,
cuberto por unha bóveda de loureiro
a realeza de fentos.
O chan estaba húmido e prendía dos pasos docemente.
Ia xa descamisado, con amables feridas nos brazos.
O camiño cruzaba un regato e o home salvouno brincando
por illas de xoguete.
Logo colleu o atallo das árbores brancas ata o vello muiño.
Sentouse a carón da presa, onde durmía a agua o seu soño verde,
limpou o suor e abriu o portafolios.
Si, aquel era o prado que había que embargar.

Manuel Rivas

Saudação.

Em vosso provérbio dizeis o que o rio afirma: o Miño achega, non afasta.
Duas braçadas leves, dois passos decididos, dois acenos
confiantes. Tao simples é, assim, o mútuo reconhecimento.
Un reino comun tivemos. Dele nascemos. Por ele em vao nos
quiseram separar.
Soubemos, todavi(d)a, cuidar as sementes: das suas raízes
sólidas fazemos a teia que nos enlaça.
As palavras sao as pontes mais breves que nos facilitam o trânsito, nos abrem as
portas, nos levam a casa.
Já lá vao séculos. Ou um dia talvez.
Muros houve, é certo, e névoas e medos e sombras e fronteiras.
Novos caminhos, porém, inventamos, novas praças descobrimos.
Mais do que nunca, hoje somos irmaos. Sem heranças em disputa, sem litígios de
que nos queiram acusar. Nem réus, nem juízes. Cómplices a-penas somos da
mesma liberdade, de idêntica identidade. De nós. Nus. Com um arco-íris tao só
sobre os ombros. Outra vez juntamos a nossa á vossa voz, como diria o poeta-
cantor.
Trazemo-vos a nossa poesia. Trigueira de linho e sol é a toalha onde se oferece o
pao e o vinho aos íntimos de coração.
Esquecemos romeiros de sandálias falsas e maos secas.
Chegamos brancos. Regressaremos ávidos .
O nosso espelho é a vossa face, o vosso rosto a moldura do nosso olhar.
Ao contrário dos (in)fiéis conhecidos, pedimos de pé a todos os santos que a
vizinhança perdure pelo tempo sem fim.
Amanha, os pardais hao-de rondar-nos o celeiro.

David Rodrigues

ANTONIO REBORDAO NAVARRO

Um dos grandes romancistas portugueses, em 1988 obteve o Prémio Círculo de Leitores com o livro *A PRAÇA DE LIEGE*. Nascido no Porto em 1933, dirigiu a revista "Bandarra" e co-dirigiu a revista de poesia "Notícias do Bloqueio". Advogado. Os seus oito volumes de poesia, editados entre 1952 e 1982, vão sair brevemente reunidos no volume *A CONDIÇÃO REFLEXA*. Entretanto publicou "27 POEMAS" (1988). Traduzido em vários idiomas, para além do romance referido publicou ainda: "ROMAGEM A CRETA, UM INFINITO SILENCIO", "O DISCURSO DA DESORDEM", "O PARQUE DOS LAGARTOS" e "MESOPOTAMIA", este último galardoado com o Prémio Internacional Miguel Torga.

"COMUNICAÇÃO A UMA ACADEMIA"

Para Manuel Ferreira

Os cães espreguiçavam-se nos campos muito frios
que levavam a um rio de peixes muitos nítidos.
A manhã compria-se e os salgueiros,
levidamente, os algueiros seriam imprescindíveis.
Como devia sê-lo o moço que pescava
não com cana de prata e anzol de ouro,
mas cabelos revoltos, rosto talvez sardento,
antes de "O Acidente", muito antes
da "Morte em Veneza" de Visconti.
(Falo, já se vê, de Dirk Bogarde.)

A senhora passou pelo rapaz,
sorriu-lhe de passagem.
Um pássaro arrepiado, nesse instante,
pipilaria entre as folhas de um choupo,
uma pequena aranha iniciaria
o trabalho da teia,
seu excessivo momento de glória,
e a luz, cristal estilhaçado,
pararia, de súbito, no rosto de Virgínia.

Dona Virgínia Woolf que levava nos bolsos,
cheios de âncoras, pedras,
talvez alguns papéis, e se tornava água.

António Rebordao Navarro
Vila Viçosa, 3/6/84

EGITO GONÇALVES

Naceo en 1920 fundador do Teatro Experimental do Porto, e que por diversas presidiu ou integrou alencos directivos, assim como no Cine-Clube do Porto, neste momento é director da Sociedade Portuguesa de Autores e têm ostentado cargos directivos na Cooperativa de actividades Artísticas ARVORE, Associação Portuguesa de Escritores, Associação dos Jornalistas e Homens de letras do Porto. Director de "Notícias do Bloqueio". Tradutor, subscreveu numerosos traballos, tendo sido galardoado com o Prémio de Tradução da Académia das Ciências de Lisboa pela antoloxía "Poemas da Ressistência Chilena". Poeta, da sua vasta obra destacamos "As Zonas Quentes do Inverno" (1977), "A Nordeste de Junho" (1979), "os Pássaros mudan no Outono" (1981) e "Poemas Políticos" "Falo da Vertugem" (1983), "Notícias do Bloqueio" (1983), "Os Arquivos do Silêncio" (1983), "Luz Vegetal" (1986). E condecorado com a Ordem de Cirilo e Metódio (1ª classe), concedida pelo Conselho de Estado da Bulgárie.

Considerado como um dos mais grandes creadores portugueses, poemas seus foram publicados em França, Espanha, Bulgaria, URSS, Budapeste e Polónia.

VISITA A EILA KIVIKKAHO

Com Eila visitei Eila.

A segunda tinha o mesmo nome mas mais idade
e um jardim desgrehado e selvagem que era
toda uma arte.

Falámos de jasmíns, flor que mais tarde
se me apossou do coração definitivamente.
Jantámos na varanda e Eila (a primeira) bebeu
um vinho branco cujo rótulo só eu podia ler.
Foi tudo muito simples. A casa era de madeira,
isolada - o arquitecto que a desenhara
nao era nenhum tolo. O riso da criança
laminava fatlas de alegria. Tudo isto
está ainda comigo e nem tirei fotografias.

O pescadaor mede o mar com os seus remos.
Eu meço a vida como um picapau: faço buracos
no seu tronco;
neles guardo nozes como esta.

*A linha em itálico é um vesso de Eila
Kivikkaho, famosa autora finlandesa.*

LENINEGRADO

O inverno era suportável, o próprio sol
fazia uma curta aparição
para nao desanimar os visitantes
que vagueavam em busca do espírito de Puchkine,
com um pé no século dezanove e outro
na Revolulção de Outubro. Naquele momento
também queríamos descobrir um café bem aquecido
onde pudéssemos apreciar o português estropiado
da Natacha. Nessa busca
depaámos com o cruzador e
durante alguns segundos nao sentimos o chao.
O "Aurora" dormia pacificamente na água esverdinhada,

monumento de si mesmo. Nao se parecia
com um mito que saísse da névoa. Mas a imaginação
é poderosa: das suas esguias chaminés
vimos sair o fumo e os canhoes
obedecerem ao sinal do contra-regra. Sonhámos
que se erguia o pano, as águas do Neva
regressavam. No campo das imagens
a história aparecia com a depuração que o futuro
lhe conferira.

Egito Gonçalves

DAVID RODRIGUES

Nasceu, segundo os arquivos, em Ponte de Lima, num ano de vigília adormecida, 1949. Diz-se que o dia era entrudo e das trevas por ferros foi arrancado.

Gasto o tempo das escolas, vê, por um canudo de Filosofia inútil, a estreita carreira de professor.

Um dia, demorou-se a ouvir a terra: canta "O RITO DO PAO" (Coimbra, 1981) que (o) viu crescer.

Outro dia, num "DILUVIO DE CHAMAS" (Porto, 1985) vagueou, porque a inocência é o pecado dos anjos.

Por último, irresistível sendo a vocação da água, bebeu o mar em "O QUE E FEITO DE NOS" (Viana do Castelo, 1988).

Houve, porém, um guerra. Troféus de caça (Coimbra, 1982) é a memória desse tempo que um lugar de rectaguarda con-sente.

Entretanto, reinventou um "PRESEPIO DE PAO" (Viana do Castelo, 1984), porque tao pouco é o tempo das epifanias.

Agora, espera o vinho das cerejas.

Depois morrerá. Na devida altura.

HOME HOMINI

apesar de tudo o homen continua

declarado ser o mais sério
objecto e sujeito
em vias de ser da espécie já

extinção declarada

David Rodrigues

ISABEL ARAGAO

Licenciada em Letras, dedica-se ao ensino. Vive no Porto, donde é natural. Revelou-se em 1985 com o livro CANTOS DO CORPO (Prémio A Literatura na Universidade), e em 1986 publicou nova recolha, SABOR (Prémio Ano Internacional da Juventude).

querem um poema. insistem.
por trás dos olhos alguém aponta uma arma.
a mim. à cidade. aos poetas.
mas as palavras são levadas pelas moscas.
onde está o verso? o ritmo?
ninguém se mexe. o branco enfiado no peito
ouvem o zumbir das margens que restam.

o bico de lacre não tem asas. mas voa
espreguiça-se - é bom ondular
entre as paredes da cama...
de repente debicou o silêncio do sol
e as asas que não tinha surgiram aflitas
com o desejo de ir mais longe.

Isabel Aragao

JOSE(S) VIALE(S) MOUTINHO(S)

Escritor, nos últimos tempos publicou. "Piano bar" (poemas/Ed. Caminho, Lisboa, 1986); "Máscaras venezianas" (poemas/Cadernos da Rua Escura, Porto, 1987); "A Torre de Menagem" (novela/Coop. Arvore, Porto, 1988); "Romanceiro da Terra Morta" (novelas/Ed. Caminho, Lisboa, 1988); "Arqueologia da Terra Prometida" (contos/Euroclube do Livro, Lisboa, 1989) e "Retrato de Braços Cruzados" (poemas/Ed. Caminho, Lisboa, 1989). Obras suas foram entretanto traduzidas em russo, búlgaro, italiano, asturiano, húngaro, catalão e castelhano ("En el País de las Lágrimas", Xerais, 1988). Como é do signo Geminis consegue ter 48 horas por dia para tratar das suas obras completas. A montagem de fotocópias sobre retratos que dele fez Graça Sarsfield permitem que o leitor entenda melhor este assunto.

CARTA A MANUEL SOTO ENCARCERADO EM MADRID

bem lá no meio da meseta castelhana
aonde os galegos escurem o rosto
e rebentam os rins como nas europas
estás encarcerado como naquele tempo

nos subterraneos do castelo de salvaterra
os fantasmas dos poetas e dos pintores
esconjuram os esbirros e as polícias
e dizem aos ventos que sequem madrid

estar num bar a beber com essas prosas
de sonho que voa de luta em luta é
um mal capital para as águias pódres
que sempre suspeitavam de ti manuel soto

conheciam um a um esses teus cúmplices
nesse não querer uma pátria ofendida
por fernando e isabel e seus descendentes
de rosa em punho e adaga entre os dentes

nao mandarei telegramas aos carcereiros
nao lhes falarei nunca volto-lhes o rosto
nao sabem que entre as pedras da cela
há um sonho de asas imensas abertas cruas

por isso te deixo estes versos inúteis
como um aceno um sorriso de amigo
uma pista amarga para o nosso rio minho
a ponte afinal um estar a salvo do rei

SALVATERRA DO MINHO

ao Picho

tao duras as águas deste rio
e a barca inflecte a sua rota
as maos sobre o leme apodrecido
a quilha ao sabor de um saber

os corpos enleados na taravessia
os olhos procurando nas margens
choverá pergunta-se um rapaz
amarrotando a boina outra vez

hoje é quinta-feira vou a monção
no minho registo as pegadas sombras
desde salvaterra e o seu castelo
às muralhas levo os nossos nomes

Jose Viale Moutinho

MAURICIO DE SOUSA

Nasceu em Viana do Castelo, em 1943. Vereador do Pelouro da Cultura na Câmara Municipal de Viana do Castelo, eleito pela CDU (coligação PCP, Os Verdes e Intervenção Democrática). Publicou os livros de poemas: DO LENTO APETECER O TEMPO (1975), DOMINIOS CONSENTIDOS (Centelha, 1982), POEMAS SOB A COLINA (Cronos, 1986) e TEAR DE CACTOS (Límia, 1989). A publicar: VINTE POEMAS DEPOIS DE BACH E OITO REMADAS AO LUSCO-FUSCO.

PASCOA

As dunas ao longe o que nos rodeia,
envoltos estamos de muitas formas
inclinadas para o fundo como um rio.
Pode ser o Eufrates, o ninho bíblico,
transbordante de heras e de pragas
altas como vegetais que tocam o ar
das humílimas margens do tempo, ara,
madeira de loucos gravadores
dia-a-dia. Ebrios somos, putas, retratos
circulantes, memória activa, é mijo
detergente, salitre de avesso nos
altares do corpo. E são já tantos,
quase nus, meu amor, os anos. Por eles
poderei subir incessante, louco como um zirbo,

enquanto deitado ao sol diante de uma mulher ainda
por definir grito risos abertos, claros como um A

ou uma nota de Schubert.

Mascarenhas/Março de 1989

MEDITAÇÃO

Sempre me encontro nos lábios de estranhos
voos. Censuro-me por isso e por tao pouco.
Como num "pot-pourri" tudo se mistura: Iris,
anjos, nojos, ígneos sabores e pedra-pomes,
livros, mênstruos e seixos, fulmíneas fêmeas

pungentes raivas,
devagarosas como quem colhe nas hastes do vento
rios de salsa fervilhante ou seculares ramos de hortela

cal e pimenta.

Peso da Régua/Março de 1989
Mauricio De Sousa

Breves consideracións sobre a última produción literaria euskera.

E realmente difícil dar unha visión, aínda que sexa superficial, da literatura en lingua vasca nun espazo tan curto, polo que nos vemos na obriga de sinalar sómentes unhas cantas xeneralidades.

Namentras que o ano 1.987 pode suliñarse como aquel en que aparece a crítica de xeito virulento e inusitado; comentando algúns que se abrira a veda do sufrido escritor euskaldun (ver, Antton AZKAGORTA; Bernardo ATXAGA; Henry Bengoa Invention; Pako ARISTI; Arantxa URRETABIZKAIA, Saturno (que precisamente se anuncia traducida na Editorial Alfaguara); Joxerra GARCIA; Laura MINTEGI, Bai, baina ez...), sobresaíndo, fundamentalmente, pola morte do maior ensaísta e lingüista que deron as letras vascas, Luis MICHELENA, catedrático de Lingüística Indoeuropea, nas Universidades de Salamanca e de Euskadi.

O ano 1.988 destaca pola tranquilidade no eido da crítica; e no que refire a produción, por un notábel acrecentamento que pode apreciarse no cadro seguinte:

ANO	PRODUCCION TOTAL	PORCENTAXE DE TRADUCCIONS
1.985	523	12.5
1.986	602	22
1.987	606	28
1.988	774	35

Por unha banda pode observarse que o incremento da produción total indica algo positivo, mas a dependéncia das traducións é cada vez maior, o que en si mesmo non semella negativo, pero si amosa graves riscos.

Hai un nítido avance, aínda que lonxe da normalización e con claros desequilibrios no que atinxe aos diversos xéneros literarios.

Dun total de 126 obras literarias para adultos en 1988, as porcentaxes por xéneros son as seguintes:

NARRATIVA	63
POESIA	18
LITERATURA POPULAR E BERSOLARISMO	7
HISTORIA E CRITICA	5
VARIOS	4
TEATRO	3

Preocupante de verdade resulta o descenso de obras teatrais; pois entre 1985 e 1988 ten baixado a produción (mellor falar de edición) de 24 a 4 obras; ou sexa, dun 10 a un 3%, o que nos indica a súa situación crítica que, por outra banda, non é exclusiva de Euskadi, máis as subvencións, premios literarios, festivais de teatro que se organizan arreo, o que amosa a necesidade dunha análise do tema en profundidade.

Crítica resulta, asimismo, a situación de dúas revistas literarias: EGAN (1.949) e LITERATUR GAZETA (1.987) que non foi quen de sobrepasar o meigallo do número trece.

O espazo televisivo do libro en euskera nas televisións de Euskadi é, aínda, moi

cativo; priman XOGOS POPULARES coma o bertsolarismo; os directivos do ENTE deberían plantexarse seriamente a presenza do noso libro na TV, xa que respecto ás letras vascas o público leitor é cáseque analfabeto no seu propio idioma.

A narrativa ten boa saúde; está en plena expansión. A poesía, aínda que alguén diga atopala lonxe das cotas da preguerra (LIZARDI, LAUXETA, ORIXE) está en plena madurez. A produción é moi diversa, pois a carón de valores consagrados do mester de clerecía (ONAINDIA, IRATZEDER, GANDIAGA, LEKUONA) aparecen novos valores como Joseba SARRIONAINDIA (Marinel zaharrak "Os vellos mariñeiros", 1.987), Patxi PERURENA (Emily, 1.987) e Maria José KEREJETA (Ezezagun baten kuadernoa "O caderno dun descoñecido", 1.988).

Orientalismo, realismo social, intimismo, surrealismo, parapoesía non son outra cousa que algunhas das tendencias que agroman eclécticamente dese "maremagnun" no que compre suliñar a extraordinaria sensibilidade, tanto lingüística como estética, que se aprecia na última produción poética euskaldun.

Patrizio Urkizu

Madrid,-Lezo, Abril 1.989

AMAIA LASA ALEGRIA

Naceu en Getaria no 3 de Agosto do 1948. Comenza a escribir aos dezasete anos. Alterna seus estudos na Escola Normal de Donosti co seu labor de creación literaria. Os primeiros traballos públicos na revista "Zaruko Argia". Edita os primeiros poemas no 1968, nunha antoloxía preparada polo Académico Juan San Martín, na que aparece como a máis xoven escritora e ao tempo a única muller; é, xa que logo, unha das primeiras escritoras da xeración da Post-guerra. Ten vivido na Suíza, en New York e na Nicaragua.

A SUA OBRA

"POEMA BILDUMA" (Donosti, 1971). "HITZ NAHASTUA" (Durango, 1977). "NERE PARADISUETAN" (Donosti, 1979). "MALINTXEAREN GERIZPENA" (Pamplona, 1988)

FANTASIA BAT

Autobusean zoazenean
itsas aldeko leihoetan
eseri zaitez
beti.

Gauetz
hilargia ateratzen denean
itsasoa zilarreztatzean
han
harkaitz hartan
Anbotoko Damia agertzen da.

Damia
Anbototik itsasoraino jaitsia
Greziatik etorri berria den
Seforekin solasaldi goxoan
ihardutera.

Gau guztia igaro dute.

Coizaldean
autobusean
itsas aldeko leihoetan
eseritzen zarenean
poema hau jasoko duzo
zuretzat
harkaitz hartan.

Autobusean zoazenean
itsas aldeko leihoetan
eseri zaitez
beti.

Zure eguneroko egunerokotasuna
olatuetan

ITO DADIN.

UNHA PANTASIA

Cando collas o autobús
senta
sempre
xunto das xanelas que dan ao mar.

Na noite
cando sai a lua
e o mar vóltase prateado
alí
naquel con
aparece a Dama de Anboto (1)

A Dama
ten baixado desde Anboto até a mar
para falares docemente con Safo
recén chegada da Grécia.

Pasaran toda a noite.

Ao mencer
cando collas o autobús
e sentes xunto ás xanelas
que dan ao mar
encontrarás iste poema
para ti
naquel con.

Cando collas o autobús
senta
sempre
xunto ás xanelas que dan ao mar.
Para que o cotián
dos teus días

AFOGUE
nas ondas.

Amaia Lasa Alegria

(1) A Dama de Anboto, personaxe da mitoloxía basca.

EMAKUME DELITZ BATI OMENALDIA

Zanatearen kolorekoa da
zure azala
beltz dizdiratsua.

Harlemgo emakumeak
bezala
beltz boltza zara
eta zure bizitza
handitasunez beterik dago.

New Yorkeko
edozein emakume zuri
baino
jakintsuago zara
kolore guztien berri dakizulako.

Gizaldiz gizaldi
zure beltztasuna
madarikatu duten
zurien artean
ausarki bizi zara.

Zure esku beltz irrifartsuak
hamaika aldiz
ukatu dizuen maitasuna
dariote.

Ostadarren zazpi koloreen
laguna zarelako
ez dituzte
azaleen koloreek
zure besarkadak mugatzen.

Zure begi beltzen
gozotasun beroa
ez da
inoiz hoztuko
agortuko.

MAITE ZAITUT!

HOMENAXE A UNHA MULLER PRETA

Tua pel é da cor do zanate
negra
brilante
Ao igual que as mulleres
do Harlem
eres totalmente negra
e a tua vida
está chea de grandeza.

Eres mais sábia
que calquera muller branca de New York
pois
coñeces todas as cores.

Valentemente
vives
entre os brancos
que século tras século
maldeciron
a tua cor preta.

Tuas mans negras
sorrintes
dan o amor
que tantas veces che negaron.

Tuas apertas
non se deteñen
diante
da cor
de ningunha pel
pois eres amiga das sete cores
do arco da vella.

A calor
da cor negra
dos teus ollos
endexamais vai enfriar
nen vai esgotarse.

QUEROTE.

Amaia Lasa Alegria

PATRIZIO URKIZU SARASUA

Nascido en Lezo (Guipuzkoa, 1.946), doutor en Filoloxía Vasca; profesor de Lingua e Civilización Vasca durante tres cursos na Universidade de Burdeos; actualmente é Profesor de Literatura Vasca do Século XX na Universidade de Deusto, (Campus de Donosti) e Presidente da Asociación de Escritores Vascos.

Cultivou diversos xéneros literarios; colaborador en varias revistas; ten publicados edicións de textos antigos. Entre as suas obras, destacan:

"Literatura eta kritika". Ensaio (1.970), "Sekulorun sekulotan". Novela (1.975), "Dorrejilko kanta". Poesía (1.977), "Zeren azken finean". Poesía. Premio Nacional da crítica (1.984), "Etsipenez". Novela (1.984), "Euskal Antzertia". Ensaio (1.984), "Bertso sahar eta berri zenbaiten bilduma (1.978) (I edición do Cancioneiro Vasco mais antigo. Premio Durango) (1.987), "Astolasterrak". (Ensaio. Premio Cidade de Irún (1.988).

ABIA HADI

Abia hadi arrotz uhartetarik!
Etengabe, hits, sakonkiro
oihu garratz, samín eta sutsuak
dio gogo ahul honi leunkiro.

Olatuen betile urdinek
urrezilarrez behin eta berriro
bire hondartza bakartietan
ediren dukete atsedén giro.

Portu urrun ezezagunetan duk
Kapitainen hamaika istorio
entzunen, neškatx liluragarrien
dastatuko, oi mila amodio!

Ea bada, Uharteetarantz
aska sokak eta ontzira igo,
heda sentimenduen oiha lak,
bibaiak, ziur duela balio.

(Inédito)

EMBARCATE

*Embárcate e vai por insulas ignotas,
soterrada e constante
unha voz suave e fogosa
susurra sen cesar na miña mente.*

*As azuis pestanas das ondas
ouro e prata,
encontrarán seu acougo
nas tuas solitárias praias.*

*Escoitarás en portos lonxanos
de boca de capitáns
incontábeis histórias de ninfas fascinantes
e gozarás de amores sen nome.*

*Imos, xa, as illas,
solta o cabo e sube ao barco,
que azoute o vento as velas do teu corazón,
seguro que a viaxe paga a pena.*

Patrizio Urkizu Sarasua

UHARTE ITAKA

Hor hago, hor bertan,
Uharte Itaka,
ez hadi, otoi, lotan,
edi ene karraka.

Hor hago, hor bertan,
Uharte Itaka,
egidak besotan
kuttunki bailaka.

Hor hago, hor bertan,
Uharte Itaka,
ainintz hire baitan
goxoki dardarka!

Hor hago, hor bertan,
Uharte Itaka,
aigina batean
betiko elkar potka!

Baina, egun ez da mugarik ene tristuran,
baitakit ez dugula topo eginen sekulan.

(Inédito)

ILLA DE ITACA

*Aí estás, mesmo aí
Illa de Itaca,
non sestees, por favor,
e óuveme o meu clamor*

*Aí estás, mesmo aí
Illa de Itaca,
apértame docemente,
teus aloumiños oferéceme.*

*Aí estás, mesmo aí
Illa de Itaca,
oxalá poidera no teu seno
descansar sempre de pleno!*

*Aí estás, mesmo aí
Illa de Itaca,
oxalá poidera apertarte
e eternamente bicarte!*

*Mas, hoxe non hai límite para a miña tristura,
pois que é imposíbel teño sabido con certeza.*

Patrizio Urkizu Sarasua

PAKO ARISTI

Nascido en Urrestrilla, ten 25 anos.

Estudou xornalismo na Universidade de Euskadi.

Publicou dúas novelas, "Kcappo" (1985) e "Irene" (1987), varios libros de literatura infantil e dous traballos xornalísticos.

Ten colaborado nos xornais "Egin", "El Correo Español", "Liberación", sendo na actualidade columnista do xornal "El Diario Vasco" (Donosti). Ven de publicar un novo libro "Contos e Poemas de Setembro", nel recóllense algúns contos e os seus primeiros poemas.

CAFE CON SOIDADE

De nada vale preparar café cada mañán
A soidade
chega polo timbre dun teléfono
que ninguén descolga,
escóndese nese sombreiro
que ninguén usa
e non desaparece
como as pingas de esperma de tres masturbacións.
A soidade non se derrete no café.

Pako Aristi

SEMAFOROS CURIOSOS

Por qué non desligan os semáforos na noite?
Na noite un pode embebedarse.
Facear o amor cos meniños.
Saborear o striptease mais húmido dun travesti.
Ninguén te olla.
Mentras ofereces no seu sombreiro, ou máxia,
teus pasos nocturnos.
Ninguén saberá o teu segredo.
Por qué non desligan na noite os semáforos.

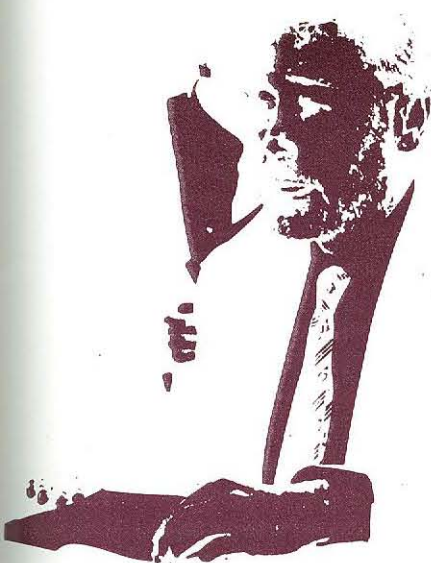
Pako Aristi

A poesía nos Países Cataláns, desde Galicia.

Ao longo do s.XX sempre se caracterizou Cataluña e, mais explicitamente, os Países Cataláns, por unha clara disposición á receptividade de todas cantas experimentacións poéticas se plasmaron alén dos Pirineus. Abonda só unha ollada á Nova Antología de la Poesía Catalana, de Joan Triadú, ou a La Poesía Catalana del Siglo XX, de Castellet e Molas, para repararmos na grande variedade de escolas ou de estilos que esta poesía foi desenvolvendo durante este século, desde a época do "Noucentisme", que é como nesa cultura se designa ao Modernismo, até as obras cimeiras de S. Espriu e Ferrater, que nos anos 50 e 60 sucesivamente, dotaron aos seus poemas dunha dolorosa ironía, dunha "lúcida paixón", tal como a crítica de entón tivo a ben exprimir. Nos anos 70, cando o realismo deu mostras de esgotamento, o formalismo culturalista, os procedimentos surrealistas, aquel cosmopolitismo que singularizou en Castela ao movemento dos "Novísimos" e que tamén se produciu en Cataluña, así como a poesía visual e experimental, non conseguiron romper a fecunda mensaxe dos maiores -aos que se uniria Martí i Pol, Andrés Estellés e Blai Bonet -isto é, un catalán, un valenciano e un mallorquín-, de maneira que nos anos 80, ás experiencias da década anterior foise engadir unha poesía contida, mais clásica, se cadra, cando non mais distendida, rozando o ton coloquial.

Dentro de tanta diversidade, é ben posíbel que talvez por pertenceren á indiosincrasia e á cultura de Cataluña de sempre, e en xeral -con matices, claro é- dos Países Cataláns, existan tres tendencias inalienábeis desta poesía, tres estilos diverxentes que nunca han desaparecer: un clasicismo formal de imaxe predominantemente simbolista, unha tendencia ao surrealismo, e mais o uso da intelixencia para expresar humor ou paixón. E xa que citar aos mais novos pode resultar -e, de feito, resulta- sempre perigoso, darei a cada tendencia o seu nome histórico mais representativo: Carner, Foix, Espriu. Mas compre resaltar a figura de G. Ferrater e a do poeta en castelán J. Gil de Biedma para explicar unha grande parte da poesía actual, especialmente no que ela ten de autodomínio, de retorno á lucidez así como, no que respeita a Biedma, de antirretórica, irónica e nostálgica. (Cómo falar, nembargantes, dunha única poesía actual? Pois tamén penso en Joan Brossa que, aos setenta anos, continua, pertinaz, as súas experimentacións.

Xavier Rodríguez Baixeras.

JAUME POMAR

Va néixer a Ciutat de Mallorca l'any 1943. Fou co-director de la col·lecció "La Sínia de poesia", on publicà "Tota la ira dels justos" (1967) i "Amb la mort, amorosament" (1969). Amb "Història personal" (1979) incorpora l'experiència pavesiana al seu món poètic. Després d'un llarg període de silenci ha publicat: "Carisma del desert" (1987), "Elegies" (1987), "Imatge de la por" (1988) i "Tardor" (1988), que forma part del llibre inèdit: "Les quatre estacions".

Té un llibre sobre la vida i l'obra del cantant valencià Raimon, datat l'any 1983. Ha estudiat la premsa de la seva terra en dos treballs: L'aventura de "Nova Palma" (1976) i "Notícia" de "Brisas" (1986). També ha publicat nombrosos articles i pròlegs sobre l'obra de Llorenç Villalonga, del qual ha traduït al castellà una part important de la seva narrativa.

"Un dia o l'altre acabaré de legionari" (1988) és la seva primera incursió en els dominis narratius. El llibre conté tres relats d'unes cinquanta pàgines cada un que ben aviat es podran llegir en llengua castellana.

Ha obtingut nombrosos premis, entre els quals cal esmentar: el Ciutat de Palma de poesia: 1966 i 1970; el Premi Nacional Universitari de poesia catalana 1966, concedit a Santiago de Compostela; Premi d'assaig de la revista "Recull" de Blanes 1.969; Segon premi de narració "Diario de Mallorca" 1985; Premi Ciutat d'Elx de poesia, 1986; Premi Joan Santamaria de narració, 1987; Premi Aniana de narració, 1987; Premi Grandalla 1987, concedit a Andorra; Flor Natural als Jocs Florals de Barcelona, 1988, etc.

EN LA MORT DE CELSO EMILIO FERREIRO

I ara, ¿qui aixecarà la muiñeira rebel
que a i el ball?

¿Qui veurà als ulls dels nins
gallecs una tristesa antiga?

¿Qui farà
d'esperança cançó, de longa noite crit?

Cercava amb el seu poble alta llum pura
a la terra dels nans, ferida, ensangonada.

Busco unha terra limpa. Agora busco
unha patria sin sangue e nona topo.

Cercava la paraula dia i nit, sens repòs,
amb la duresa d'una punta de Castelao.
Lliure, mai no vinclada a la força del poder,
la llengua proletària dels seus avis.

Aixecà un poble amb mots de pedra dura
sobre el dolor de la vida dels homes.

Que un minut del vell plor d'aquella verda pàtria
avui calli seré, dignament contingut,
i escolta, Sepharad, com ressona Galícia
dins el silenci de Celso Emilio Ferreiro.

TXEC, ALEMANY, JUEU?

Trià callar els noms:
no va dir "llibertat", "amor", "poble jueu".
La seva obra censura constantment les paraules.

"Pots dir-me qui sóc jo, realment, Felice Bauer?"

Els seus llibres només ens parlen d'ell
i de la por immensa a ser identificat
per una bota dura, precursora
del temps de mort, veient com s'acostava.

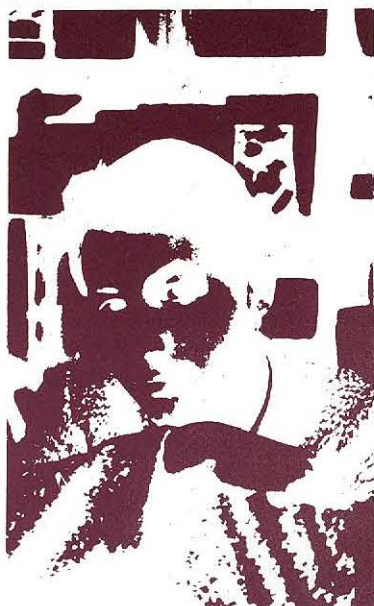
Li mancaren la pàtria, les arrels, el coratge,
la llei, l'amor establert i la seguretat.
Els somnis, no.

El seu nom és avui bandera del silenci
encunyat contra el temps de qualsevol mentida.

Franz Kafka és amb nosaltres.

Jaume Pomar

3/9/79

JOSEP BALLESTER

(Nascut a Alzira, La Ribera, País Valencià, el 28 d'agost 1961).

Professor de Literatura Catalana Contemporània al Departament de Filologia Catalana de la Universitat de València. Ha publicat els llibres de poemes: "Passadís voraç del silenci" (El Cingle, València, 1985); "Foc al celler" (La Forest d'Arana, València, 1988); "Oasi" (Tres i Quatre, València, 1989) i té en premsa "Tatuatge" (Edicions 62, Barcelona) premi Ausiàs March 1988.

A més a més, les traduccions: "Poemes" de Cesare Pavese (Edicions Bromera, Alzira, 1987); "Recull de poemes" de Patrizia Cavalli (La Forest d'Arana, València, 1987) i la narració de Henry James "El fantasma que pagava lloguer" (Ed. Bromera, 1988) traduïda en col·laboració amb Consol Juan.

Així com també ha investigat diversos aspectes d'alguns escriptors de la literatura de postguerra al País Valencià com Fr. Almela i Vives, Joan Fuster, Maria Beneyto... Estudis que estan replegats a:

Obra poètica, F. Almela i Vives. (Introducció i edició de J. Ballester). Institut Valencià d'Estudis i Investigació, València, 1987.

"J.F.: una aventura lírica". Finalista del premi "Joan Fuster" d'assaig 1988 (inèdita).

T'he observat, entre els vaixells de foc, vora el crepuscle,
en remes de mesquinesa. Sí; t'he observat: encara que t'ocultes,
ets tu, amb l'aparell de ficció, amb la creació de l'artifici
i el paisatge de dolços abismes. Tu has assassinat
la gèlida nimfa, i la sang, la seua perfecció ha invaït
el llac, l'aigua serena, l'obscena mirada,
una perversa impostura.

¿Ho recordaràs, entre la proa adolorida de la fosca,
entre les tombes de tants tripulants,
prop de les costellacions efímeres,
on el mal, potser, siga un desig inabastable
que et penetra gota a gota?

Josep Ballester

Has intentat segrestar l'odi, la lluna moribunda
i el sacrifici del guerrer. Has procurat desamors
per espais de bronze i indefugibles misèries.
La mirada, ha negat el joc pervers,
l'esmalt de les carícies, la ira traïdora
dels penitents.

No ho oblidés, has jugat, i irremeiablement has perdut.

Josep Ballester

Expresamos o noso máis fundo agradecimento a
Asociación de Escritores en Língua Catalana
Asociación de Escritores Bascos
Asociación de Xornalistas e Homes de Letras do Porto
Asociación de Escritores en Língua Galega
sen cuxa colaboración non sería posíbel ofertar esta mostra poética.

Galiza, primavera de 1.989

Sociedade Cultural e Desportiva Condado